

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/93/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921010061
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriána Považanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6921010061.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Petra Kvieta, v trestnej veci obžalovaného F. O. za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 3. novembra 2021, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 26.5.2021, sp. zn. 4T/7/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 26.5.2021, sp. zn. 4T/7/2021 bol obžalovaný F. O., nar. XX.X.XXXX, oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota zo dňa X.X.XXXX, sp. zn. X Pv XXX/XX/XXXX pre skutok kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. X Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

po tom, čo sa dňa XX.X.XXXX v čase o XX.XX hod. ubytoval na F. ubytovni, na ulici H. č. XX v A. E. spoločne s G. R., nar. XX.X.XXXX vo H. L., trvalé bytom H. L., E. XXX/XX v ranných hodinách do XX.XX hod. dňa XX.X.XXXX, keď poškodená G. R. zaspala pod vplyvom omamných a psychotropných látok, obvinený F. O., ktorý bol taktiež pod vplyvom omamných a psychotropných látok, využil bezbranosť poškodenej, lebo keď sa precitla, zobudila sa vyzlečená a F. O. ležal na nej, kde ona mala vystreté, ale rozkročené nohy, a takýmto spôsobom vykonával na G. R. súlož, ktorá keď sa precitla mu povedala „čo robíš, prestaň, prestaň“, držal ju v zovretí a v súlož pokračoval a povedal, že „vidím, že sa ti to páči, že vykrikuješ“, a keď chcela kričať o pomoc, tak jej povedal „prestaň, lebo ťa zabijem“, na to sa jej podarilo vyslobodiť ruky zo zovretého objatia a škríabala ho na chrbte a následne sa z nej odvalil a jej sa podarilo ujsť do kúpeľne na chodbe ubytovne, kde sa zamkla a spoza dverí jej povedal, že „Čo kričíš ty kurva, zabijem ťa, vráť sa naspäť“, čím takýmto konaním F. O. G. R. neutrpela na ženských pohlavných orgánoch žiadne zranenia, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, za ktorý je obžalovaný stíhaný.

D. tomuto oslobodzujúcemu rozsudku podal okresný prokurátor priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie v neprospech obžalovaného, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.X.XXXX.

Poukázal na to, že súd ako podstatný a rozhodujúci dôkaz pre oslobodenie obžalovaného uviedol závery znaleckého dokazovania vo vzťahu k poškodenej G. R.. F. podľa okresného súdu nie je dôveryhodná, a to najmä s prihliadnutím na jej výpoveď z prípravného konania, pričom vzhľadom na rozpory v jej výpovediach tieto dôkazy nie sú postačujúce na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči obžalovanému. Q. D.. Q. L. však v záveroch znaleckého posudku jednoznačne uviedla, že poškodená nemá vedomý sklon k skresľovaniu výpovedi s tým, že pocity ujmy môže líčiť takým spôsobom, ako ich reálne aj prežila. Samotné prežitie takýto zážitkov a z toho plynúce skreslenie výpovede však nemá chorobný charakter, je len následkom depresívnych nálad u poškodenej, ktorá negatívne pocity

prežíva intenzívnejšie. K tomuto znaleckému posudku znalkyňa vypracovala aj doplnenie, ktoré už súd v písomnom vyhotovení rozsudku nevzal do úvahy, a to v rozsahu skúmania možného ovplyvnenia poškodenej v dôsledku účinku pervitínu bezprostredne pred samotným skutkom. Znalkyňa teda vzala do úvahy aj závery znaleckého posudku doc. MUDr. Ľubomíra Straku PhD., ktorý uviedol, že poškodenej bola neschopná či už fyzicky alebo psychicky aktívneho konania v čase pred skutkom, a teda jej senzorické a motorické funkcie boli v dosť podstatnej miere ovplyvnené. Znalkyňa v závere doplnenia znaleckého posudku na čl. 169 vyšetrovacieho spisu uviedla zmeny správania sa poškodenej od hypnotického stavu až do zúženého stavu vedomia, kedy nechápala, čo sa s ňou deje. Jej stav sa menil až do momentu, kedy bola schopná vnímať podnety z okolia, kedy hladina pervitínu klesla. Tento dôkaz je podľa neho potrebné vykladať v kontexte výsluchu poškodenej, ktorý je zaznamenaný na pripojenom DVD nosiči, kde je už na prvý pohľad zrejmé, že poškodenej v čase po skutku, teda v čase, kedy bolo zo strany polície vybavované jej trestné oznámenie a dokumentovaná jej svedecká výpoveď, bola v stave zľahčovania situácie, ktorá sa jej stala a následne prechádzala do stavov, ktoré možno laicky nazvať ako stavy depresívne, či stavy strachu o vlastné dieťa a podobne. Mal za to, že výpoveď poškodenej je potrebné hodnotiť inak, a to takým spôsobom, že ku skutku, ktorý bol popísaný v obžalobe došlo, a teda nie je na mieste uvádzať okolnosti svedčiace o dôvodnosti oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por.

Ďalej poukázal na výsledky znaleckého dokazovania znaleckého posudku KEÚ PZ Slovenská Ľupča, z ktorého záveru vyplývajú okolnosti o prítomnosti biologického materiálu na miestach, kde by sa tento štandardne nemal nachádzať, a to na dôkaznom predmete č. 1 - pásovom leme elastických nohavíc poškodenej, ako aj na dôkaznom predmete č. 2 - vonkajšej strane obliečky na vankúš a dôkaznom predmete č. 6 - vonkajšej a vnútornej strane pásového lemu nohavičiek, ktoré mala poškodenej na sebe, a ktoré boli nájdené na mieste činu, pričom rovnako tak aj dôkaznom predmete č. 7 - prednom diele tielka (č. I. XXX vyšetrovacieho spisu). Na týchto dôkazných predmetoch bol zaistený N. profil obžalovaného. V súvislosti s touto skutočnosťou bola zo strany intervenujúceho prokurátora položená otázka obžalovanému, a to najmenej dvakrát na hlavnom pojednávaní dňa XX.X.XXXX, či mal pohlavný styk s poškodenou, pričom obžalovaný túto skutočnosť kategoricky vyvrátil a uviedol, že s poškodenou nemal žiaden pohlavný styk, a ani žiadnu inú sexuálnu praktiku s ňou nevykonával. Z uvedeného vyplýva, že prítomnosť N. stôp sa znalecky zistila na veciach, ktoré by za normálnych okolností biologickú stopu obžalovaného nemali obsahovať. S touto skutočnosťou sa prvostupňový súd v rozsudku vôbec nevyšporiadal, v odôvodnení ju nespomenul, dokonca na strane číslo X a X odôvodnenia uviedol úplne opačný stav a to že žiadne relevantné stopy na vyššie uvedených veciach neboli zaistené. Q. posudok č. L.-SL.-Y.-XXXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX tak vykonal nesprávne, keď úplne spochybnil existenciu forenzne významných dôkazov - biologických stôp.

H. na uvedené rozhodnutie o oslobodení obžalovaného nezodpovedá skutkovým okolnostiam ustáleným na hlavnom pojednávaní a v prípade písomného vypracovania rozsudku došlo k prehliadnutiu forenzne významného dôkazu, a to prítomnosti vyššie uvedených biologických stôp, pričom obžalovaný na hlavnom pojednávaní viackrát vyvrátil akýkoľvek sexuálny styk s poškodenou. A. tak nemôže dôjsť k spochybneniu výpovede poškodenej, keďže tá nebola schopná uniesť záťaž výsluchu na hlavnom pojednávaní a pri pohľade na obžalovaného sa rozplakala a mala z neho strach. U. výsluchu na hlavnom pojednávaní sa teda prehral záznam výsluchu z N. nosiča a zároveň bola aj prečítaná výpoveď z prípravného konania, ktorú obžalovaný nespochybnil a nemal k nej žiadne pripomienky.

V ďalšom poukázal na to, že okresný súd v odôvodnení konštatuje, že výpoveď poškodenej nie je možné hodnotiť ako vierohodnú, jedná sa o jej jediná výpoveď z prípravného konania, ktorá obžalovaného usvedčuje. Z pripojeného DVD nosiča je ale zrejmé, že poškodenej v čase podávania svedeckej výpovede bola s najväčšou pravdepodobnosťou výrazne ovplyvnená pozitívnym pervitínom pred skutkom, a teda aj pred výsluchom, čiže jej výpoveď nemôže byť tak konzistentná ako by si prvostupňový súd predstavoval. Takéto hodnotenie dôkazu mal súd v dostatočnej miere odôvodniť, a to v kontexte znaleckého posudku D.. Q. L., znaleckého posudku doc. G.. F. E., D.. a pripojeného N. nosiča, na ktorom je táto výpoveď zaznamenaná. Poškodenej má pritom postavenie obzvlášť zraniteľnej obeť podľa zákona o obetiach trestných činov, preto jej ďalšie výsluchy v prípravnom konaní nebolo možné realizovať s poukazom na ochranu poškodenej pred tzv. druhotnou viktimizáciou.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovaného a poškodenej, prokurátor krajskej prokuratúry v plnom rozsahu zotrval na písomných dôvodoch odvolania a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba, a to v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého oslobodzujúceho výroku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytknuté, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Súd prvého stupňa pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy s výnimkou znaleckého posudku KEÚ PZ Slovenská F. W.: D.-L.-SL-Y.-XXXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne. Vložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke neviny obžalovaného zo spáchania skutku, kladeného mu za vinu a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku podľa § 285 písm. a) Tr. por. spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.

Odvolací súd v zhode so záverom prvostupňového súdu konštatuje, že vykonaným dokazovaním nebolo bez pochybností preukázané, že sa stal skutok kladený obžalovanému za vinu, aj keď výpoveď poškodenej a jej správanie po príchode svedkyne Q. L. na mieste činu jeho spáchaniu nasvedčovali, keďže poškodená ho z trestnej činnosti usvedčovala a svedkyňa ju na mieste činu našla zamknutú v kúpeľni, poškodená bola vystrašená, plakala a otvorila až vtedy, keď do ubytovne prišla policajná hliadka. Uvedené výpovede sami o sebe, ani v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi ale jednoznačne nepreukázali ďalšie jednotlivé rozhodujúce skutočnosti, a to konkrétne, či sa obžalovaný skutočne dopustil konania, pre ktorý je stíhaný.

V rámci odvolacieho konania bola venovaná dostatočná pozornosť odvolacím námietkam okresného prokurátora, ktoré však nie je možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu.

Možno súhlasiť s okresným prokurátorom v tom smere, že prvostupňový súd vyhodnotil vykonané dôkazy v prospech obžalovaného, avšak takýto postup bol v danom prípade za danej dôkaznej situácie v súlade so zákonom. Naopak, okresný prokurátor vyhodnotil v podanom odvolaní vykonané dôkazy výlučne v neprospech obžalovaného. Odvolateľovi ale možno dať za pravdu, pokiaľ namietal, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so závermi znaleckého dokazovania L. PZ E. F. a v odôvodnení rozsudku len uviedol, že na skúmaných predmetoch nebola zistená prítomnosť viditeľných biologických stôp a neboli zistené žiadne latentné biologické stopy. O. ale uviesť, že na niektorých z predmetov bola prakticky dokázaná N. obžalovaného, a teda zistené jeho biologické stopy na oblečení poškodenej. Tu krajský súd uvádza, že obžalovaný strávil s poškodenou v jednej miestnosti niekoľko hodín, pričom poškodená sama uviedla, že legíny, ktoré mala oblečené, jej dal obžalovaný od jeho sestry, rovnako jej dal od nej aj tielko. R. stopy obžalovaného boli zistené aj na nohavičkách poškodenej, ktoré ale nechala v miestnosti, keď z nej vybehla na chodbu. S dotknutými vecami tak obžalovaný bol, resp. v prípade nohavičiek mohol byť v kontakte aj bez toho, aby sa tak stalo pri samotnom skutku.

K výpovedi poškodenej a otázke jej dôveryhodnosti krajský súd uvádza, že síce znalkyňa u nej nekonštatovala vedomý sklon k skresľovaniu výpovede, skreslenie výpovede u nej môže nastať v oblasti líčenia ujmy, ktorá sa jej stala. Je však zrejmé, že v čase skutku bola (rovnako ako obžalovaný) pod vplyvom drog, ktoré u nej mohli výrazne ovplyvniť vnímanie reality. Poškodená užitie drog poprela, podľa obžalovaného ale užili pervitín spoločne, pričom nebolo preukázané, že jej ho dal on. Drogy užívala už v minulosti. S obžalovaným sa stretla dobrovoľne, bola s ním v podstate 3 dni a kedykoľvek mohla od neho odísť, a to vrátane času, keď boli spolu na ubytovni, pričom s ním ostala aj po tom, ako sa podľa jej vyjadrenia správal agresívne. K. svedkovia nepotvrdili, že by sa poškodená obžalovaného bála, resp. že by mali medzi sebou nejaký konflikt, len svedok M. O. uviedol, že v noci počul z ich izby krik a po hádke počul plač ženy. Ďalej je potrebné uviesť, že podľa toho, ako poškodená popisuje priebeh skutku,

by mala mať viac zranení a aj na iných miestach ako na predlaktí, kde boli jej zranenia tiež len nepatrné. Pri jej gynekologickom vyšetrení známky vonkajších a vnútorných poranení neboli spozorované. Taktiež tvrdila, že obžalovaného škriabala a kopala, u tohto ale podľa lekárskej správy neboli zistené žiadne známky zranení. Aj keď bol vyšetrený až po troch dňoch, vzhľadom na poškodenou popisovanú intenzitu jej obrany by boli jeho poranenia zjavné.

K osobe obžalovaného je potrebné uviesť, že v minulosti síce bol 3-krát súdne trestaný, ani v jednom prípade ale nie za násilnú trestnú činnosť. Rovnako nebol postihnutý ani za priestupok násilnej povahy. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že napriek súhrnu dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného existujú dôvodné pochybnosti o tom, či sa skutok stal, ale ešte väčšie pochybnosti o tom, že pokiaľ aj k došlo k súloži medzi obžalovaným a poškodenou, že sa tak stalo zneužitím jej bezbrannosti. Uvedené nezanedbateľné pochybnosti by nemohlo rozptýliť ani prípadné vykonanie ďalších dôkazov. Zároveň bolo potrebné vziať do úvahy aj súhrn dôkazov vyznievajúcich v jeho prospech, ktoré mali neprehliadnuteľnú silu a hodnotu. Po komplexnom vyhodnotení všetkých okolností daného prípadu, vychádzajúc zo zistenej a ustálenej dôkaznej situácie, mal preto odvolací súd za to, že bolo potrebné aplikovať zásadu v pochybnostiach v prospech obžalovaného, a z tohto dôvodu okresný súd postupoval zákonne a správne, keď ho v konečnom dôsledku podľa § 285 písm. a) Tr. por. spod obžaloby oslobodil.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolanie okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol, a to pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.